

DECIZIE

14 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

TOMA Nadejda
CATAN Liliana
DIACONU Iurie
GUZUN Ion
BOICO Victor

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022, de către avocatul Ciur Igor, în numele inculpatului

Pegza Ion Xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.11.2020 – 24.12.2021;

Instanța de apel: 21.01.2022 – 25.05.2022;

Instanța de recurs: 10.08.2022 – 14.11.2022.

Asupra recursului ordinar declarat, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 24 decembrie 2021, Pegza Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal la închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, a cărei executare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de păstrare, transportare, vânzare a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, de a ocupa funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani.

A fost dispusă:

- încasarea din contul lui Pegza Ion în folosul statului 3360 (trei mii trei sute șase zeci) lei cu titlu de cheltuielile judiciare;

- trecerea în proprietatea statului a mijloacelor financiare în sumă de 2 750 lei, 130 euro și 20 dolari SUA (11 bancnote cu nominalul 200 lei, 4 bancnote cu nominalul 100 lei, 3 bancnote cu nominalul 50 lei, 2 bancnote cu nominalul 50 euro, 3 bancnote cu nominalul 10 euro și 1 bancnotă cu nominalul 20 dolari SUA, cu seria și numărul: G.0073, 281839; G.0176, 348725; G.0140, 734408; G.0064, 672928; G.0118, 292186; G.0108, 572312; G.0076, 310844; G.0027,838805; G.0125, 217350; G.0093, 368826; G.0150, 190669; F.0158, 295190; F.0154, 106865; F.0164, 065995; F.0145, 265749; E.0148, 101397; E.0178, 143906; E.0164, 254307; RC4924564177; PB7932885829; N66153535743; N56210528838; EB2906313237; JB57946760A).

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că Pegza Ion, acționând în scopul realizării intenției sale criminale, în seara zilei de 12.07.2020, aflându-se pe str-la Studenților 2/1 din mun. Chișinău, a înstrăinat către Manic Iurie masă vegetală, uscată, de culoare verde, cu aspect de inflorescențe, care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-2725 din 03.08.2020, reprezintă substanța stupefiantă marihuana, în cantitate de 0,731 gr., aceasta fiind depistată și ridicată la 13 iulie 2020, ora 13:00, în rezultatul percheziției corporale a lui Manic Iurie, efectuată pe str. Muncești 73, mun. Chișinău.

Tot Pegza Ion, continuând acțiunile sale prejudiciabile, în seara zilei de 12.07.2020, aflându-se pe str-la Studenților 2/1 din mun. Chișinău, a înstrăinat către Gabrovanu Dumitru, trei mase vegetale, uscate, de culoare verde, două cu aspect de inflorescențe, ambalate în câte un pachet din polimer și una mărunțită ambalată într-o bancnotă cu nominalul 1 leu BNM, care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-2724 din 03.08.2020, reprezintă substanța stupefiantă marihuana, în cantitate de 6,535 gr., acestea fiind depistate și ridicate la 13 iulie 2020, în cadrul efectuării acțiunii de urmărire penală, percheziția în automobilul de model „Volkswagen”, cu n/î Xxxxxx, de la Gabrovanu Dumitru.

La 13.08.2020, în rezultatul percheziției corporale, de la Pegza Ion a fost ridicată o masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde, care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3143 din 22.08.2020, reprezintă substanța stupefiantă marihuana, în cantitate de 0,175 gr. și semințele de formă elipsoidă de culoare verzi-cafenii, care se conțin în trei pachete, în cantitate de 1,045 gr., care conform aceluiași raport de expertiză judiciară, reprezintă semințe ale plantei de cannabis, care conform literaturii de specialitate, nu conțin careva substanțe stupefiante psihotrope și/sau precursorii acestora.

Tot la 13.08.2020, de la domiciliul lui Pegza Ion, din xxxxx, a fost depistată și ridicată masa vegetală uscată, de culoare verde, cu aspect de inflorescențe, precum și o țigaretă confecționată artizanal care conține masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde, care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-3142 din 22.08.2020, reprezintă substanța stupefiantă marihuana, în cantitate de 0,806 gr.

Cantitatea totală de marihuana, înstrăinată și păstrată în scop de înstrăinare de către Pegza Ion, constituie 8,247 gr.

Conform Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 cu ulterioarele modificări, marihuana este inclusă în categoria substanțelor stupefiante, iar cantitatea în limita 2 gr. – 500 gr., constituie proporții mari.

Aceste acțiuni ale lui Pegza Ion, au fost încadrate, de către instanța de fond, în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal – *circulația ilegală a drogurilor, manifestată prin procurarea, păstrarea, transportarea ilegală a drogurilor săvârșite în scop de înstrăinare și înstrăinarea drogurilor în proporții mari.*

3. Apel, în termen legal, au declarat procurorul Casian Cornel și avocatul Ciur Igor, în numele inculpatului Pegza Ion.

3.1. Procurorul prin apelul declarat a solicitat casarea parțială a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin

care lui Pegza Ion, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, să-i fie aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 ani, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 4 ani, or circumstanțele reale și personale reținute în sarcina inculpatului, indică la faptul că pentru a atinge scopul pedepsei prevăzut de legiuitor la art. 61 Cod penal, cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este aplicarea anume acestei pedepse, reieșind din faptul că inculpatul anterior a comis infracțiuni similare, a fost condamnat, și intenționat a comis repetat acțiuni ilegale a căror consecințe îi erau deja cunoscute.

3.2. Avocatul Ciur Igor prin apelul declarate în numele inculpatului Pegza Ion a solicitat casarea totală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie încetat procesul penal în temeiul art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală.

În motivarea apelului apărarea a invocat că probele acuzării sunt inadmisibile deoarece:

- *procesul-verbal de audiere în calitate de martor a lui Gabroveanu Dumitru* (f.d. 98) și cel *de audiere în calitate de martor a lui Manic Iurie* (f.d. 99) nu se regăsesc în lista actelor disjuncte din materialele cauzei penale nr. 2019020221 (f.d. 5-6).

De asemenea, apărarea a arătat că urmărirea penală în cauza nr. 2020020955, a fost pornită la 11 septembrie 2020 conform semnelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal (f.d. 1).

La 11 septembrie 2020 la cauza penală a fost conexasă cauza penală 2020020958, care a fost disjunctă la 11 septembrie 2020 din cauza penală nr. 2019020221 (f.d. 6-7).

Așa numiții martori Gabroveanu Dumitru și Manic Iurie, la 14 august 2020, potrivit materialelor cauzei penale dețineau calitatea de bănuit și învinuit în cauza penală nr. 2019020221 (f.d. 71, 96).

Prin urmare, nu este clar în cadrul cărei cauze penale au fost recunoscuți și audiați în calitate de martori Manic Iurie și Gabroveanu Dumitru, dacă această audiere a avut loc la 14 august 2020, iar cauzele penale în privința lui Pegza Ion, nu era încă pornite și/sau disjuncte.

Urmează a fi luat în considerație, că Pegza Ion a fost recunoscut în calitate de bănuit prin ordonanța din 13 august 2020, prin care se constată o bănuială rezonabilă, că anume în acea zi el a deținut asupra sa substanțe interzise și/sau a comis alte acțiuni, însă cauza penală a fost pornită încă la 12 februarie 2019.

- *procesul-verbal de percheziție corporală a lui Manic Iurie* (f.d. 63) și *procesul-verbal de percheziție a automobilului* (f.d. 81-84) au fost autorizate cu încălcarea art. 132⁵ alin. (9) Cod de procedură penală.

- *raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-2725 și cel cu nr. 34/12/1-R-2724* au fost disjuncte contrar prevederilor art. 138 alin. (1) Cod de procedură penală.

La fel urmează a fi luat în considerație și faptul, că în rubrica din rechizitoriu „*Corpurile delictive*”, este indicat că „*Masă vegetală, uscată, de culoare verde, cu aspect de inflorescențe, ambalată în două pachete din polimer unul incolor și unul de culoare violetă, ridicate la 13 iulie 2020, în cadrul efectuării acțiunii de urmărire penală, percheziția corporală asupra lui Manic Iurie, reprezintă substanța*

stupefiantă marihuana, în cantitate de 0,731 gr. și care se află la păstrare în camera de păstrare a corpurilor delictive din cadrul IP Rîșcani al DP mun. Chișinău, în cauza penală de învinuire a lui Manic Iurie (f.d. 72, 73). Trei mase vegetale, uscate, de culoare verde, două cu aspect de inflorescențe, ambalate în câte un pachet din polimer și una mărunțită ambalată într-o bancnotă cu nominalul 1 leu BNM, ridicate la 13 iulie 2020, în cadrul efectuării acțiunii de urmărire penală, percheziția în automobilul de model „Volkswagen”, cu n/î Xxxxx, de la Gabroveanu Dumitru, reprezintă substanța stupefiantă marihuana, în cantitate de 6,535 gr. și care se află la păstrare în camera de păstrare a corpurilor delictive din cadrul IP Rîșcani al DP mun. Chișinău, în cauza penală de învinuire a lui Gabroveanu Dumitru (f.d. 93-95)”.

Prin urmare, episoadele din actul de învinuire, prin care lui Pegza Ion i-a fost incriminat faptul înstrăinării lui Manic Iurie și Gabroveanu Dumitru a substanței stupefiante nu și-a găsit confirmarea.

Totodată, probele care indică asupra păstrării de către Pegza Ion a substanței stupefiante marihuana. cu greutatea totală de 0,981 gr., ridicate de la domiciliul ultimului, sunt pertinente și pot fi luate de către instanță în considerație.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022 a fost respins ca nefondat apelul avocatului declarat în numele inculpatului și admis apelul procurorului, casată parțial sentința, și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Pegza Ion, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, i se exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a reținut că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptelor săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, chiar dacă inculpatul a recunoscut vina parțial, vinovăția acestuia și-a găsit confirmare prin declarațiile martorilor Gabroveanu Dumitru și Manic Iurie făcute la etapa urmăririi penale (f.d. 98-99), procesele-verbale de percheziție (f.d. 63, 81-84 și 121), procesul-verbal de cercetare la fața locului (f.d. 101), procesul-verbal de examinare a obiectelor (f.d. 133), rapoartele de expertiză nr. 34/12/1-R-2725, nr. 34/12/1-R-2724, nr. 34/12/1-R-3143 și nr. 34/12/1-R-3142 (f.d. 68-71, 88-92, 104-110 și 125-129) precum și corpurile delictive (f.d. 72-73, 93-95, 111-112, 130-131 și 134-135), iar nerecunoașterea vinei a fost apreciată ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina.

La caz, au fost confirmate elementele constitutive ale componenței de infracțiune incriminată lui Pegza Ion, în acțiunile acestuia găsindu-și confirmare:

- *latura obiectivă*, manifestată prin acțiunea de păstrare și înstrăinare ilegală a marijuanei și substanței stupefiante, or, Pegza Ion a înstrăinat către Gabroveanu Dumitru și a păstrat substanță stupefiantă;

- *latura subiectivă* caracterizată prin intenție directă;

- *motivul infracțiunii* ce se exprimă, în principal, în interesul material;
- *subiectul* – persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii faptei infracționale a atins vârsta de 14 ani.

Referitor la *argumentele apărătorului-apelant*, instanța de apel a menționat că acestea sunt nefondate deoarece:

- declarațiile făcute de Gabrovanu Dumitru și Manic Iurie în calitate de martori la etapa urmăririi penale nu pot fi excluse, de vreme ce martorii au relatat despre fapta prejudiciabilă și identitatea făptuitorului, nefiind stabilite împrejurări pentru a da apreciere critică depozițiilor martorilor, odată ce nu a fost dovedită existența relațiilor ostile între inculpat și aceștia.

Mai mult, careva divergențe esențiale între declarațiile martorilor nu au fost depistate, ele fiind în concordanță cu circumstanțele de fapt ale cauzei, fiind veridice și consecvente pe tot parcursul procesului penal, iar careva temeuri legale de declarare a nulității probelor nu au fost stabilite;

- măsurile speciale de investigație nu au fost invocate ca probe ce ar demonstra vinovăția inculpatului;

- apărarea nu și-a exercitat dreptul ce rezultă din prevederile art. 251 Cod de procedură penală în termen, iar potrivit jurisprudenței CtEDO, în cadrul unui proces penal contradictoriu, împrejurarea asupra căreia nu s-a obiectat în termenii prevăzuți de lege, capătă puterea de lucru judecat.

Referitor la *argumentele procurorului-apelant*, instanța de apel a statuat că acestea sunt întemeiate legal, apreciind că pedeapsa aplicată lui Pegza Ion este una prea blândă, care nu corespunde cu gravitatea infracțiunii săvârșite, cu consecințele survenite în rezultatul comiterii infracțiunii, cu rezonanța socială a acesteia, și nu este echitabilă în coraport cu valorile sociale lezate.

Astfel, instanța de fond corect a stabilit faptul de a-i numi pedeapsa inculpatului sub formă 3 (trei) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de păstrare, transportare, vânzare a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, de a ocupa funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5(cinci) ani, însă pripit a conchis că în privința lui Pegza Ion sunt aplicabile prevederile art. 90 Cod penal, în situația în care ultimul a săvârșit o infracțiune cu intenție, care atentează la relațiile sociale cu privire la circulația legală de substanțe narcotice și care reflectă o tendință ascendentă în societate, luând amploare și fiind un pericol pentru sănătatea publică și conviețuirea sociale. Asemenea fapte în mod cert afectează relațiile din societate menite să protejeze dreptul la sănătate al fiecărei persoane, inclusiv la un mediu de conviețuire agreabil.

Prin urmare, modalitatea de executare a pedepsei trebuie să fie în măsură să asigure reeducarea inculpatului și exercitarea unui control din partea statului ce vine să prevină antrenarea viitoare în activități de același gen, raportat la fapta comisă, gradul de pericol social sporit al acesteia, conduita bună a inculpatului anterior și pe parcursul cercetărilor.

Așadar, la caz, instanța de apel a considerat că scopul legii penale cu referire la inculpatul Pegza Ion va putea fi atins doar prin stabilirea în privința acestuia a sancțiunii în formă de închisoare cu executare reală. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este

suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. De asemenea, o pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție.

5. Recurs ordinar, împotriva deciziei, declară avocatul Ciur Igor, în numele inculpatului Pegza Ion.

În motivarea recursului, apărarea invocă că argumente similare apelului (a se vedea pct. 3.2. a prezentei hotărâri) și suplimentar arată că:

- instanța de apel nu s-a expus asupra afirmației de declarare a nulității a *procesului-verbal de percheziție corporală a lui Manic Iurie* (f.d. 63) și a *procesului-verbal de percheziție a automobilului* (f.d. 81-84), care în viziunea apărării au fost autorizate cu încălcarea art. 132⁵ alin. (9) Cod de procedură penală;

- menținând soluția de condamnare, instanța de apel, de rând cu cea de fond, nu s-a expus asupra afirmației de depășire a limitelor învinuirii;

- citirea declarațiilor martorilor Gabroveanu Dumitru și Manic Iurie făcute la etapa urmării penale contravine art. 371 Cod de procedură penală. Mai mult, acuzarea a arătat că nu poate asigura prezenta acestora pentru a fi audiați nemijlocit, motivând că sunt plecați peste hotarele țării, cu toate acestea, potrivit portalului instante.justice.gov.md Gabroveanu Dumitru și Manic Iurie au participat la judecarea cauzelor penale ce îi vizează.

În baza celor expuse solicită casarea totală a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, fiind prezentă eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. În corespundere cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, referință depune procurorul, solicitând respingerea recursului ca inadmisibil.

7. Titularul recursului ordinar s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a depus cererea în termen.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, *judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.*

Totodată, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală stipulează că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Din conținutul cererii de recurs rezultă că titularul invocă prezența erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Verificând și analizând decizia instanței de apel, raportat la motivele invocate de recurent, Colegiul penal lărgit, reieșind din efectul devolutiv al recursului și limitele lui, potrivit căruia *instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților*, constată că atât prima

instanță cât și cea de apel au judecat cauza cu abateri de la normele procesual-penale.

În susținerea celor expuse supra, Colegiul, făcând referire la prevederile art. 414 Cod de procedură penală cărora *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, într-un prim aspect*, reține că, în sensul cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvîrșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

La caz se atestă că atât prima instanță cât și cea de apel nu au acordat deplină eficiență prevederilor legale transpuse în dispoziția art. 101 Cod de procedură penală.

În speță, instanța de recurs constată că nu s-a acordat deplină eficiență prevederilor legale transpuse în dispoziția art. 101 Cod de procedură penală, potrivit căreia *fiecare probă administrată de părți trebuie să fie verificată și apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și că nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată*.

În sensul celor constatate, Colegiul, reținînd prevederile art. art. 100 alin. (4), 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Într-o hotărîre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, instanța de recurs menționează că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se finalizează prin soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Mai mult, justa apreciere contribuie la elucidarea adevărului și la echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența și utilitatea acestora. De menționat că proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care aceasta o probează.

Toate probele în ansamblu sunt apreciate din punct de vedere al coroborării lor, cu respectarea art. 101 Cod de procedură penală.

În plus, doar simpla enumerare a probelor, fără coroborarea lor, nu reprezintă efectuarea procesului de apreciere a probelor, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, iar hotărârea este bazată pe presupuneri, fără a se face o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, a legăturii dintre ele.

Contrar celor relatate mai sus, la caz, atât prima instanță cât și cea de apel doar au enumerat și descris probele administrate pe întreg procesul penal, fără a le corobora, și s-au pronunțat insuficient de clar asupra admisibilității sau inadmisibilității probelor administrate și cercetate, selectiv reținând conținutul unor probe la formarea concluziilor sale, fără a efectua o analiză amplă, din punct de vedere al relevanței, concludenței, utilității și veridicității ei, în ansamblu prin coroborare lor, ținând cont și de alte aspecte ce rezultă din conținutul ansamblului probator, efectuând o analiză și motivare neconvingătoare a concluziilor sale, deviind astfel de la cerințele prevăzute de art. 384-397 și 414 Cod de procedură penală.

La fel, instanța de recurs accentuează că pentru a fi angajată răspunderea penală, și, implicit, aplicată o sancțiune pentru această, orice faptă infracțională urmează a fi încadrată potrivit unei norme juridico-penale din cadrul unui articol, aliniat, literă din legea penală.

Conform art. 113 Cod penal se consideră *calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală, și ea se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.*

În contextul celor expuse, Colegiul reține că, Pegza Ion a fost pus sub învinuire și trimis în instanță pentru faptul că el „...*a înstrăinat* către Manic Iurie ... substanța stupefiantă marihuana, în cantitate de 0,731 gr., ... *a înstrăinat* către Gabrovanu Dumitru substanța stupefiantă marihuana, în cantitate de 6,535 gr., ...

La 13.08.2020, în rezultatul percheziției corporale, de la Pegza Ion *a fost ridicată ...substanța stupefiantă marihuana, în cantitate de 0,175 gr. și semințele de formă elipsoidă de culoare verzi-cafenii, care se conțin în trei pachete, în cantitate de 1,045 gr., care conform aceluiași raport de expertiză judiciară, reprezintă semințe ale plantei de cannabis, care conform literaturii de specialitate, nu conțin careva substanțe stupefiante psihotrope și/sau precursorii acestora.*

Tot la 13.08.2020, de la domiciliul lui Pegza Ion....a fost depistată și ridicată substanța stupefiantă marihuana, în cantitate de 0,806 gr.

Cantitatea totală de marihuana, *înstrăinată și păstrată în scop de înstrăinare* de către Pegza Ion, constituie 8,247 gr.

Conform Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 cu ulterioarele modificări, marihuana este inclusă în categoria substanțelor stupefiante, iar cantitatea în limita 2 gr. – 500 gr., constituie *proporții mari*.

Aceste acțiuni ale lui Pegza Ion, au fost încadrate în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal – *circulația ilegală a drogurilor, manifestată prin procurarea, păstrarea, transportarea ilegală a drogurilor săvârșite în scop de înstrăinare și înstrăinarea drogurilor în proporții mari.*”

Starea de fapt și de drept descrisă în rechizitoriu a fost preluată de prima instanță, ultima constatând că Pegza Ion este pasibil răspunderii și pedepsei penale conform învinuirii aduse.

Fiind sesizată cu apel, inclusiv în numele inculpatului, instanța a decis respingerea acestuia.

Preluând starea de fapt și de drept constatată de prima instanță, instanța de apel nu a verificat dacă starea de fapt concordă cu cea de drept de vreme ce în fapt se indică și se descrie doar la acțiunea de *înstrăinare*, iar *procurarea, păstrarea și transportarea* sunt omise, ele fiind enumerate doar în cea de drept.

Totodată, nu a fost explicat în ce măsura afirmația „și *semintele de formă elipsoidă de culoare verzi-cafenii, care se conțin în trei pachete, în cantitate de 1,045 gr., care conform aceluiași raport de expertiză judiciară, reprezintă seminte ale plantei de cannabis, care conform literaturii de specialitate, nu conțin careva substanțe stupefiante psihotrope și/sau precursorii acestora*” are tangența la descrierea unei fapte criminale, considerată ca fiind dovedită.

Mai mult, instanțele nu s-au expus dacă reținerile „a fost ridicată” și „a fost depistată și ridicată” (episoadele din 13 august 2020) confirmă acțiunea de „păstrare” în sensul laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzută de art. 217¹ Cod penal.

În al doilea rând, potrivit art. 417 Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de apel, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

Relevant este de specificat și că potrivit jurisprudenței constante naționale cât și a CtEDO, este necesar să fie respectat principiul de bună administrare a justiției, adică actele judecătorești ale instanțelor de judecată trebuie să fie motivate, iar asigurarea calității hotărârilor judecătorești reprezintă una din sarcinile principale ale judecătorilor în procesul de înfăptuire a justiției și constituie o garanție a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CoEDO.

Pentru a corespunde criteriilor de calitate, o hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată suficient. Motivarea hotărârii judecătorești constituie o garanție pentru părți în fața eventualului arbitrar judiciar, precum și singurul mijloc prin care

se dă posibilitatea de a se putea exercita controlul judiciar, circumscriindu-se astfel noțiunii de proces echitabil în condițiile prevăzute de art. 6 CoEDO.

Astfel, în lumina practicii CtEDO, o hotărâre motivată, în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CtEDO, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților în raport cu analiza probatoriului administrat în cauză (*hotărârea Fomin versus Republica Moldova*).

Dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă susținerile părților sunt examinate de către instanță, aceasta având obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și elementelor de proba sau cel puțin de a le aprecia (*hotărârea CtEDO Achina versus Romania*). Totodată, deși instanțele nu sunt obligate să se expună asupra motivelor de respingere a fiecărui argument a unei părți (*hotărârea Ruiz Torija versus Spania*), acestea nu sunt scutite de obligația de a examina în modul corespunzător principalele motive invocate și de a le da un răspuns (*hotărârea Moreira Ferreira versus Portugalia*).

Totodată, potrivit prevederilor art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală *instanța de apel, judecând apelul, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, ele constituind fondul apelului și acestea trebuie examinate printr-o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept.*

Așadar, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic-inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic-superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. *Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.*

În speță, instanța de apel printr-o motivare insuficientă și în termeni generali, vagi, s-a expus doar asupra unor argumente ale apărătorului-apelant, omițând a se expune asupra:

- solicitării de a declara nul *procesul-verbal de percheziție corporală a lui Manic Iurie* (f.d. 63) și *procesul-verbal de percheziție a automobilului* (f.d. 81-84), care în viziunea apărării au fost autorizate cu încălcarea art. 132⁵ alin. (9) Cod de procedură penală;

- afirmației că, menținând soluția de condamnare, instanța de apel, de rând cu cea de fond, depășit limitele învinuirii.

În al treilea rând, potrivit prevederilor art. 101 alin. (4) Cod de procedură penală *instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.*

În conformitate cu prevederile art. 371 alin. (1) Cod de procedură penală, *citirea în ședința de judecată a declarațiilor martorului depuse în cursul urmăririi penale, precum și reproducerea înregistrărilor audio și video ale acestora, pot avea loc, la cererea părților, în cazurile: 1) când există contradicții esențiale între declarațiile depuse în ședința de judecată și cele depuse în cursul urmăririi penale și 2) când martorul lipsește în ședință și absența lui este justificată fie prin*

imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, fie prin motive de imposibilitate de a asigura securitatea lui, cu condiția că audierea martorului a fost efectuată cu confruntarea dintre acest martor și bănuit, învinuit sau martorul a fost audiat în conformitate cu art.109 și 110.

Tot aici, Colegiul penal lărgit evidențiază că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța ar fi trebuit să porceadă la audierea părților și martorilor, conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, în vederea testării seriozității și credibilității versiunilor susținute (hotărârea *CtEDO Cornelis versus Olanda*), or, în baza principiului contradictorialității în procesul penal, autoritatea responsabilă de a decide cu privire la vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, să asculte victimele, învinuitul și martorii în persoană și să evalueze seriozitatea și credibilitatea acestora, evaluarea credibilității fiind o sarcină complexă ce nu poate fi realizată, de obicei, doar prin citirea unei înregistrări a declarațiilor (hotărârea *CtEDO Manoli versus Republica Moldova*).

La caz, din materialele cauzei, cu referire la martorii acuzării Gabroveanu Dumitru și Manic Iurie, Colegiul reține că aceștia au fost audiați doar la urmărirea penală, ei neprezentându-se la judecarea în prima instanță și în cea de apel.

De asemenea, martorii nominalizați nu au fost audiați în conformitate cu art. 109 și 110 Cod de procedură penală și nu a fost efectuată o confruntare între Gabroveanu Dumitru și Manic Iurie cu Pegza Ion.

Potrivit acuzării acești martori au fost imposibil a fi audiați pe motiv că au părăsit teritoriul țării, instanțele fiind de acord cu această afirmație și neverificând argumentul apărării că Gabroveanu Dumitru și Manic Iurie au fost prezenți la judecarea cauzei penale ce îi vizează. La fel, în instanța de apel nu au fost prezentat probe că asigurarea prezenței acestor martori ar fi imposibilă, nefiind întreprinse măsuri în acest scop nici de către acuzare și nici de către instanță.

Prin urmare, prin limitarea la citirea declarațiilor martorilor Gabroveanu Dumitru și Manic Iurie, fără reaudierea acestora în instanța de apel, în condițiile în care nu au fost întrunite condițiile specificate în prevederile art. 371 Cod de procedură penală, s-a adus atingere principiilor contradictorialității și nemijlocirii, or doar nemijlocirea permite instanței să perceapă direct faptele și împrejurările relatate de parte precum și reacțiile acesteia la întrebările adresate, iar martorii acuzării urmează a fi audiați în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea (hotărârea *CtEDO Saïdi versus Franța, §44*) și apărarea a contestat conținutul acestora (hotărârea *CtEDO Ekbatani versus Suedia*).

Împrejurările expuse atestă că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Din raportarea jurisprudenței naționale la cea a CtEDO, rezultă că atunci când se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile ce urmează să le soluționeze instanța de apel, hotărârea acesteia urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, or eroarea de drept admisă în cadrul unei proceduri

precedente, afectează echitatea procedurii și instanțele de recurs sunt obligate de a rectifica eroarea de procedură admisă de instanțele ierarhic-inferioare, în caz contrar, art. 6 CoEDO este încălcat (hotărârea CtEDO *Leoni versus Italia*).

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, admise de către instanța de apel, constituie erori de drept și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

9. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Ciur Igor, în numele inculpatului Pegza Ion, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022 în cauza penală privindu-l pe **Pegza Ion Xxxxx** și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pegza Ion Xxxxx urmează a fi eliberat imediat din penitenciar dacă a fost reținut în baza deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022 și dacă în privința acestuia nu este aplicată măsură preventivă sub formă de arest sau acesta nu execută pedeapsă penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată și pronunțată integral la 27 decembrie 2022.

Președinte

TOMA Nadejda

Judecători

CATAN Liliana

DIACONU Iurie

GUZUN Ion

BOICO Victor